

Кенгеш

Къурулчулауагъа бош турурга тюшмез

Орта кюн КЪМР-ни Президенти Арсен Каноков район эм шахар администрциялары башчылары бла кезулю кенгеш бардыргъанды. Анда «Къабарты-Малкър Республикасы шахарлары бла элрини социальный эм инженер инфраструктуралары айналуу» деген республикасы целевой программаны проекти сизогенде жер-жерли администрцияны шындою финан-молк болумлары бла байламы волросха кыларганды.

Биринчи волросха кёре докладны КЪМР-ни экономиканы айнытуу эм сатуу-алуу министри Мусуланы Алий этгенди. Ол билдиргенге кёре, министерство КЪМР-

ни Президенти буйругъна тийишликте шахарлары бла элрини социальный эм инженер инфраструктураларыны 13 пунктдан къуылган тизмесин жарашдыр-

гъанды. Анга уа жоллагъа асфальт салуу, орамлада чыракъла орнатуу, къабартыны тегереклерине буруу этюу, административия мехуулары, культураны, спортну, билим бериню, саулыкъ сақлауу объекттерини реконструкциялары эм къурулушлары, жашуу журт-коммунальный молк сфераны волпрослары киргендиле.

Алий Тахирови айтханга кёре, ол объекттерни бир-бирини федеральный нормативтери бардыла. Алай аланы ол чекте жетиригичи, буюндоюкде 21 миллирда 387 миллион сом керекди. Бу ахча уа 13 пункт бла битю элге бла шахарлагъа кереклисича бёлёнуорюкю. Анга ич кесге, 7 миллирда 500 миллион сомду, ол а ахчаны 35 проценти болды. спорт объекттеге керекди.

Республиканы ремонт керекли жолларыны километражларына кёре биринчи жерде Пролетарна, экинчи Чегем эм кючюнде уа Терк райондадыла. Орамлада чыракъла орнатуу да программады бек магъаналы кесегиди. Министр билдиргенге кёре, ол ишлеге 46 миллион 300 минг сом ахча керек боллукъду. Алай реамонтрарна бла электорокуоючюн теврегери андан 34 миллион сом ахча кетерикди эм ол аны республиканы 2010 жылгъа бюджетине кийиртегекерди.

Чыракъла уа неча сагъатны жанаркъдыла? - деп сорганды Президент. Мусук улу айтханга кёре, ала кыарганы бет алып башлагъан замандан эртинлик-

де 4 сагъатла дери жанаркъдыла. Алай Алан Арсен Баширович орамланы жарынууу кене 12 сагъатла дери къорьгъа чакъырганды эм орамла къошулгъан жерледе уа девурный фондрыла орнатса тап боллукъду, дегенди. Сора Алий Тахировичге, башда айтылган затланы да эсге ала, КЪМР-ни транспорт, связъ эм жол молк министри А. Сушев бла бирге къалдай бир ахча къорьгъалыгъан жерден санагъа бурьганды.

Андан сора сюзюлген пункт къабартыны тегереклерине буруу салуу эм алагъа баргъан жолла-ны тап халгъа келтириуу бла байламы ади. Буюндоюкде республикада къабартыны саны 337-ге жетеди. Башда айтылган жумушлагъа, министерствону тергеуу бла, 100 миллион 300 минг сом ахча къорьгъадыла. Алай тазалыкда тутаргъа да бир миллион сом керек боллукъду.

Ахчыры 2-чи бетдеди.
Суратланы Р. МАМИЕВ алгъанды.

Къабарты-Малкър Республикасы Президенти Администрациясыны Башчысыны биринчи заместителини юсюнден Къабарты-Малкър Республикасы Президенти У К А З Ы

1. КАШИРКОВ Залим Карачавичи, къуллугъундан эркин этил Къабарты-Малкър Республикасы Президенти Администрациясыны башчысыны биринчи заместителине салдыргъа.

2. Бу Указ анга кюл салынган кюнден кючюне киреди.

Къабарты-Малкър Республикасы Президенти А.КАНОКОВ. Нальчик ш., 2009 жылда 19-чу мартда, №36-УП.

«Къабарты-Малкър Республикасы бир-бир закондательный актларына турленюле кириуню юсюнден» Къабарты-Малкър Республикасы Законну юсюнден Къабарты-Малкър Республикасы Парламентини БЕГИМИ

Къабарты-Малкър Республикасы Парламентни бегим этеди:

- «Къабарты-Малкър Республикасы бир-бир закондательный актларына турленюле кириуню юсюнден» Къабарты-Малкър Республикасы Законун къыбыл кёрюрге.
- Бу Законну Къабарты-Малкър Республикасы Президентине къыбыл сальдыргъа эм жалгъгъа турса этер кючюне берирге.
- Бу Бегим къыбыл этилген кюнден кючюне киреди.

Къабарты-Малкър Республикасы Парламентини Председатели ЧЕЧЕНЛАНЫ А. Нальчик ш., 2009 жылда 19-чу мартда, №6-П-П.

Къабарты-Малкър Республикасы Парламентини комитеттерини къурауну юсюнден Къабарты-Малкър Республикасы Парламентини БЕГИМИ

Къабарты-Малкър Республикасы Конституциясыны 99-чу статьясыны 3-ючю кесегине эмда «Къабарты-Малкър Республикасы Парламентини юсюнден» Къабарты-Малкър Республикасы Законун 25-чи статьясына тийишликте Къабарты-Малкър Республикасы Парламентини бегим этеди:

- Къабарты-Малкър Республикасы Парламентини комитеттерини бу халда къуаргъа:

Конституцияны законодательство эм къырлар къурулуш жаны бла комитет
Экономика политика эм президентини комитет жаны бла комитет
Бюджет, нагъала эм финансла жаны бла комитет
Илим эм билим беруу жаны бла комитет
Культура жаны бла комитет
Аграрный политика жаны бла комитет

Урунуу, социальный политика

Къабарты-Малкър Республикасы Парламентини Председатели ЧЕЧЕНЛАНЫ А. Нальчик шахар, 2009 жылда 19-чу мартда, №7-П-П.

Республиканы атламлары

Тау лыжачыла бла жырчыла эриширикдиле

КЪМР-де 22-чи мартдан 27-сине дери «Приэльбрусье-2009» деген 10-чу тау-лыжа фестивал бардырылгъанды. Аны Москвада «ЧЕГЕТИЙ» тау-лыжа чыгармачы клуб Россияни Федерация Советини башчысы Сергей Миронович, КЪМР-ни Президенти Арсен Каноков эмда Наркотик, алкоголь эмда федеральный контролле этген федеральный клубланы директору - наркотиклеге кыажа кыярал комитетини председатели Виктор Иванов селбикли этулерини бла кыуарганды.

Фестивалны баш ниети «Спорт наркотиклеге кыажауду» деп алайды. Аны чеклеринде тау лыжачылары бла жырчылары эришулерини бардырылгъандыла. Алагъа ким оюске да кыаушырга боллукъду. Жыр конкурсла Москвадан, Санкт-Петербургдан, Екатеринбургдан, Нижний Новгороддан, Волгограддан белгили жырчыла келдикдиле.

КЪМР-ни Президенти бла Правительствоу пресс-службасы.

Къуанчылы линейка

Нальчикде 11-чи номерли орта школда къуанчылы линейка болгъанды. Ол билим беруу учреждениге Геннадий Трошевни атын атауы жоралнганды.

Россейни Жигити Нальчикде 11-чи номерли школну бошганды. Бир къауум жыл мындан алгъа аны намысына школда мемориал кыанга орнатылганды. Эки уа школ аны атын жюрюкюкю. Жер-жерли самоуправлениланы Нальчик шахар Советини депутатлары аллай

оноуну школну усталарыны тилеклерине кёре къыбыл этгендиле.

Линейка берги келгенди бир минуу шолу болуп тургъандала бла башланганды. Фойде орнатылган мемориал къангъа болуп салынгандала. Линейкагы генералны анасы, эгечи, биргесине окугъандала, ишленгене да келгендиле.

КЪАБАРДИЛЛАНЫ НЮРЖАН .
Нальчик шахар округу администрациясыны пресс-службасы.

Сабийленни солзуларына къуанчыла кёбейгендиле

2009 жылда КЪМР-де сабийленни жай солпуларны къуаргъа республикасы бюджетден 8,4 миллион сом къорьтылгъанды, былтыр къорьтылганы уа 3,1 миллион сом болгъанды.

Аны юсюнден республиканы Правительствоу 19-чу мартда болгъан жыйылуунда КЪМР-ни урунуу эм социальный

айнытуу министри къуллугъун топуруу турган Фатима Андохова билдиргенди. Андан сора да, ол ишге социальный стравхованияны фондундан 193,6 миллион сом, федеральный бюджетден 17,2 миллион сом бериликди. Саудай да жай айлада 50 мингге жуукъ сабийни солпуларгъа белгиленди.

«Сауту» операция бардырылгъанды

Къабарты-Малкърда былтыр 20-чы апрелден «Сауту» операция башланыркъды. Аны юсюнден КЪМР-ни ич ишлерини министри орунбасары Ратмир Бекчиев республиканы Правительствоу 19-чу мартда болгъан жыйылуунда айтхангды. Былай шартны эсге салалыкъ. Озган жылда 15-чи октябрьден 15-чи ноябрге дери бардырылган аллай операцияда адамла 230 минг сом багъасы сауту келтирп бергендиле орталгъа.

айды бирлерини юсюнден бардырылганды. Биреуню къолуна 8000 сомдан кёп берилмейди. Операция 20-чы ноябрге эте бардырылгъанды.

Былай шартны эсге салалыкъ. Озган жылда 15-чи октябрьден 15-чи ноябрге дери бардырылган аллай операцияда адамла 230 минг сом багъасы сауту келтирп бергендиле орталгъа.

ПРАВИТЕЛЬСТВО

Бир-бир школчула транспортда хакъсыз айланыркъдыла

Къабарты-Малкърны Правительствоу кезулю жыйылуунда 17 бегимни проекти сизогенди. Аны КЪМР-ни Правительствоу Председателини биринчи заместители Мурат Тхагаллаев бардырганды.

Кенгеше Чеченланы Ануарлы республиканы Парламентини Председателине айырылганы бла алгъышладан башланганды. Мурат Тхагаллаев анга Правительствоу эльдендир кешилганы власть органды бет жарыккъы ишленген ючюн ысыпак этгенди. Жангы къуллукъда да бийик жетишилме болдуруна ышанганды билдиргенди.

Биз бир жыйылууну повесткасына кычгендиле. Правительствоу бегимлери барысы да тийишли министрволлада бла ведомстволда сизогенди, аланы кемчиликтери кетерилгендиле. Правительствоу бегимлери барысына кычгендиле. Жаланда жерин тынбын бузган ишлени бардыргъа эртинлик бермеуню юсюнден бегим тийишлисича жарашдырылмаганы себепти болжакъла салынгандала, аны толтуруле кийирленген сора жангыдан кыаргъа белгиленгенди.

Алай бла КЪМР-ни Урунуу эм социальный айналыу министрволлауа бирт бегим хазырлаганды. Анда жай кезиде бла максимал кыарларын къуруу, бир-бир адамлагъа транспортда жюрюкге лыгъатла беруу, жангы къылган кыарлагъа болушкъгъа суботкин бардырыу эм республиканы районларында бла шахарларында предприятиелда урунуу къорькусулукъну сақлауу жаны бла конкурсу бардырыуу юсюнден барды.

Бегимлени проектиери бла КЪМР-ни урунуу эм социальный айналыу министри къуллугъун топуруган Фатима Амшукъова шагъыр этгенди. Сабийлени жай каныкулдада турлурды къыруу жаны бла проекти-ни юсюнден айтханда, ол быллай шартла келтиргенди: 2009-2010 окуу жылда бу жуумшлагъа Социальный стравхованияны фондундан 193,6 миллион сом, федеральный бюджетден - 17,2 миллион сом, республиканы бюджетден а 8,4 миллион сом бёлёндю.

Республикада битю да 116 минг школчу барды. Ишленген ата-аналары 45 минг сабийни социальный шартла бермеуню юсюнден айтханга кене, аладан 41 мингни торло-торло лагерлеге, сакаторияге жибериге белгиленди. Бу тизмге къызыксы койорледен, окъусе, кыар бар адамлары болмагъан сабийге да къошуладыла. Алай бла сабий лагерлеге битю да 50 минг сабийни жибериге бирт этгенди.

Къабарты-Малкърда бир-бир адамлагъа транспортда жюрюкге лыгъатла беруу бла байламы проект 2005 жылдан берги топурулдады. Анга кёре шахар транспортда лыгъатлары болган адамлагъа социальный проездыны билет селкетиди эмда ата-анасыннан бири сакат болган школчулагъа, лицелини

окуучуларына, ёксюзлеге бла кыарлар адамлары болмагъан сабийге хакъсыз жюрюкге эркин этилди. Бу жуумшлагъа ахча федеральный эм республикасы сизогенден (15-шер миллион сом) бериликди. Хакъсыз жюрюкге эркин этилген болгъан сабийге республикада 5 мингте жуукъду.

Дагыда Правительствоу къурауна бегимлени КЪМР-ни Эл молк эм аш-закъсы министрволлауу, КЪМР-ни Билим беруу эм илму министрволлауу, КЪМР-ни Спорт эм туризм жаны бла министрволлауу, КЪМР-де Ич ишлени министрволлауу да хазырлагъандыла. Сёз ючюн, Ич ишле министрволлауу «Сауту» операцияны байыл андан сора да къыбылганды эм. Хазырлагъан бегим жууппы ведомстволда сизогенди. Операцияны жашауда бардырырга ахча республиканы бюджетден бериликди.

Дагыда Россейни МЧС-ини КЪМР-де Баш управленини адамланы ол тошуден сақлаугъа бурулган бир неча проект жарашдырганды. Дагыда бир проект а 2009 жылда Тирянузуу шахарда ырхандан сора жашуу журтларын тас этгенди тизмелерине къызыкъл киририлгенди бла байламыды.

Тизмеде 25 юйор барды, аладан 8 юйорню жашаган жерлерини елчелерини торленгенге белгиленди. Бу жуумшлагъа ахчаны Россейни МЧС-и бла Финансла министрволлауу бердиле.

ТИКАЛАНЫ ФАТИМА.

КЪРМЮЧ

Къабарты-Малкърда Каннине фестивалда аслам эс бурулганды

КЪМР-ни экспозициясы MIPIM-2009 кёринчюде киши къаты болуу келмеке сейримик болгъанды. Каннине фестивалда бла конгрессе бардырылуучу юйюне богазыннан этген хар деген уллу жазулары эслемек къызыксы туюл эди.

Алай адамланы эслерин кесине жаланда ол бурудуруу къылмаганды. Быыл республикасы кёринчюде бытырден эсе кёп жер берилгенди. Анда хар адамны да, стандартла бла максимал кыарларын торло-торло проекте бла шагъыр болуурга, видеопрезентацияла кыаргъа, биргелерине орус эм инглиз тилде жарашдырылган буклетте да алып кетерге ону болганды.

Дунианы къысхан ахча къызыкъ башха экспозициялагъа

къатылганы кёзге урунгандала. Алай Къабарты-Малкърда ол тимегенди: аны жери, кёп бахшанды, къыскарталмаганды. Андан сора да, ол ю кермюче Севнер Кавказыны жангы келечиси болганды. Эштанда, аны ючюн болур диде анга къатышханланы, къызыкъланы, журналистлери да республиканы алай уллу эс бурулганды. Россейли эм тыш кырылланы басма органдыны солрулары, суратха, видеогъа ащир-

герге хазырды, бизге ышаныркъ боллукъду», - деп чертегиди Арсен Каноков.

Эскирге салалыкъ: Каннине тёртючю жер барган делегацияны бири чектегиди. Бу жол жети «Элбрусукулуга» - «Чегет», «Циперазу», «Юсёвни», «Элбрус» курорт зоналары айналыгы - дагыда КЪМР-ни ара шахарында «Нальчик» къонокъ ойнанды жангыртуу, Нальчикде Идаров орамда жашуу юйлеми комплекс халда ишленюу, Черек сууда «Тёбөн Черек» ГЭС-лени къурулушларыны проектиери да къошулгандыла. Алай багъа-лары 1,5 миллиард евроду.

КЪМР-ни экономиканы айналыуу эм сатуу-алуу министри Мусуланы Алий жангы проектини юслеринден алап айтханды.

«Нальчик» къонокъ ойнанды жангыртуу проектиге кёре, аны ючю керге кенгергенге, биши корпус, пресзал, спорт бла кюрюкге, адамла эркингергенге да кетериге боллукъ комплекс ишлеге белгиленди», - дегенди Жангы импортуу юсюнден айтханда уа, аэропорт шахардан тышына кетериле, ол аны орунунда къуаралырга боллукъду.

Ог Тирюнуу (Италия) тау курортла жаны бла ишленген келечилери бизни курорт зоналарыгъа эс бурьганды. Мусуланы Алий айтханга кёре, ала Къабарты-Малкърны тауларында жыла жолажы айналыгъуу концессионы, кеслери билгенча, хакъсыз хазырларгъа окунма айтханды.

КЪМР-ни Президенти бла Правительствоу пресс-службасы.

Къурулушчулагга бош турурга тюшмез

Ахыры. Алы 1-чи беттеди. Билим берүүнү объекти...

менко айтканга кере, министрствого тер шартла берилгенде эм ала ол хемки...

этерге чакырганды эмда КъМР-ни Спорт эм туризм министрствосуну башда айт...

риу деген пунктта да оюозгондеди. Алай бол хемки...

Малқор халқының күйөніне

лушанды. Кавказга келгени да Эбрүсуна тийресинде бу...

намыс келтиргенди. Мен эрнек жомук болсам, бөлхөми...

у чүдү Россияни спортну ус- тасды. Расул табигат кыйы...

Аны кьолу жетмей хазна мекам сюелмегенди

Гулийяны Хусей жашы Исакха блы

Мени богон кьолума кьам алырдыгач оолгън алтерби...

Аны алайлыкъа кьосон да, ФР-ни Спорт фитнес федерациясы...

Биргисине урунганлары - тентлерги, жумуклары, аклуларыны...

Аты КъМР-ни спорт эм туризм министрствосуну башда айт...

«Чемпионла элден бла гитче шахарладан чыгадыла»

Къабарты-Малкъарны бла Самара областта эралдында 2003 жылда экономка...

къарны герби бла кызыл сувант. Самара областта КъМР-ни экономика, инвестиция...

ны ючюн республиканы Президентни Арсен Канкочова эхпас атенди.

Махтаулу болгъандыла

Россияни ЮФО-ну жаш музыкантларыны конкурсу СКГИИ-ни культура колледжинде бардырлыганды.

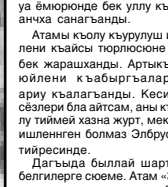
Гулий улу къурулуш бригадда тамалыкъ этенди. Аны усталыгы, районга угъай, саулай республикага белгили...

Мени агон Къазахстанда окуна таний эди. Он ола да кьол кыйыны бла келгеле бо...

Алай объектни теркирек ишлерге Эбрүсуна 2003 жылда май айда болган бушуулу...

Биз ичине 40 адам сыйынырк ююноко ишлерге сюекти. «Башда айтылганды, чышыкъ бек керекди.

Ахшы себеплик

Кесибибизге таптыкыны излеп айтмайы, бир къулаула министрл семитрилени башха...

артган предриятиладан алдыла, багыларына артыкъ кеп къошмай сатардыла.

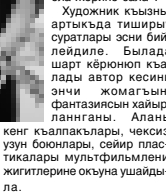
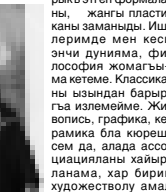
КъМР-ни Спорт эм туризм министрствосуну башда айт...

Суратларында - философия жомагы

Чегем шахарда Къулийяны Къыйыны юй-музейнде Ахшыкылыны Имараны энчи керимко очылганды.

уну башларын керебиз. Ала бир бири бла ушак этедиле.

Нальчик шахар округну администрациясыны пресс-службасы.

Алай аны чыгармалары алапы ишлерине ушамдыла.

Художник кызыны артыкъта тиширу суратыры энчи билдейледи.

Аларга кызыны артыкъта тиширу суратыры энчи билдейледи.

Саракъуланы Асият.

Эбрүсда туристлеге ышыкъ жер ишленирикди

Норлык шахарда жашау ала Дмитрий Гурьнов Минги тауда кеп болганды.

Биз ичине 40 адам сыйынырк ююноко ишлерге сюекти.

Бийликке адамга кисиорек жетимей къалганын, алай бла аны къарусулук терк къохсанды да биз унутурга керек тююбюш.

Низмен федерациясы эм бир-бири энчи предприниматель сёз бергенди.

Башда айтылганды, чышыкъ бек керекди. Эбрүсуну тийлеринде бола-бола туруучу бушуулу ишлени аспамысы бийликке осал хуа болумла...

Анда сора да, Антон Дроздов алынганды ипотечни кредитни артка къайтар ючюн, аны капиталны кылай хайырларныга болугуру юсюнден да тынгылы англалтханды.

«Моя бабушка курит трубку»

«Эмиграция»

«Иммиграция»

«Имараны керамикадан ишленген адам кызыны да бизни жер жоюбозоде жаратылгандан эм башха аламдан келгенге ушайдыла.

«Имараны керамикадан ишленген адам кызыны да бизни жер жоюбозоде жаратылгандан эм башха аламдан келгенге ушайдыла.

«Имараны керамикадан ишленген адам кызыны да бизни жер жоюбозоде жаратылгандан эм башха аламдан келгенге ушайдыла.

Саракъуланы Асият.

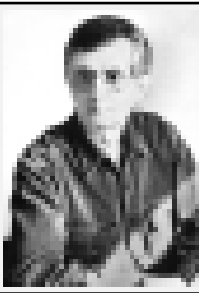
Миллет адабиятны байрагын тийишлү жюрюттөнлени кысуумунданды ол

Өлмөзланы Мурадинге - 60 жыл

Өлмөзланы Мусанын жашы Мурадин 1949 жылда 20-чү мартта Казакстанда тууганды. Москвадагы Горький аты Адабият институту бошоганды.

Он оюнчү китептери, беш пьесаны автордуу. Сабий поэзияда эңги, улту жерин алган поэзиядагы.

Өлмөз ултуу «Горькак бийке» эм «Ташир бля Зухура» деген трагедиялары Кузуйианы Кыйсын атлы малкыар кырал драма театры сахнасында салып алды. Азыркы 2002 жылда Владикавказда Бордырлыгы «Сцена без границ» деген театр фестивалында он иги миллет пьесасы сахналанды. Аны «Кызы бля куял» деген тра-

гедиясы озгон жуп Францияда эңги китеп болуп басылганда.

Пост кичерме иш бля да кичеремди. Он Омар Хайямны рубайларын эңги китеп этип да чыгарганды. Япон, корей, торк поэзиядан көп назму кичергенди.

Бул Мисалы Мурадин «Мини-Тару» журнады жууаны секретер болуп ишлейди. Аны эңги жашы, бир кызы, бир туудукучтугу да бардыла. Кызы Лейля Санкт-Петербургдагы кырал университетте торк тилден аарсе береди. Шаини бля Эдлер Элбрусда ишлейди.

Мурадин кеси да КМР-ни Кырал саугасыны лауреатыды.

Сейрагын

Чынтасы назмуучу, жазыучу, биринчиди!

Малкыар поэзияда Өлмөзланы Мурадин деген назму болмаган заманда, аны орунун ким, не зат толтуру эди деп ойлойма да, ол соруучу жууап табалмайма. Поэзиябында Мурадин этген, ол тамгалык ишини бери жанына этип кырамыда да, орасатын этип ол кюрот кеткенча, адабиятчылары болуп калганча кичергенди, бютөндө «сабий поэзиясы». Алай эсе уа, сора Мурадин бизни ийгилиги бер эсе, ол апладан биринди. Бирде уа биринчи болуп деп да келеди кичюне. Болсада ол назмуучулук, жазыучулук дегениги, Алах анга деп берген фрагменттерди, сабынчылык, малчылык жибик, кызыл жумуш эсе да (андан да кыйын: ала кыял, анык юч бля ишлей эсе, была жоорукчан, акыл-эс, сезим

кюн бля), сабынчылык, малчылык иштерден, биринчилик берип кыялорга болмак, кыалам бля корошкен хар адамды да иши биринчиди! Алай болмаган жазыучуга «жазыучу» дегилбизэ.

Кыара кюн суралган ишледе анга дери болгынын кытайлы, айныта, ёсдорө баруу сурала эсе, мында «биринчи этгенди кытайлы...» деген зат эзонге келгенди огуна жазыучулуктан чыгып кыласа, Кытайлы ёсдорюрге керек! Ол ёсдорюг сабына, ол айынган малла-башка малдарыла, башка оозюг-амалган затка узалмайды. Чынтасы жазыучу ол да бир ушанды, бек малчынаны ушанды!

Алах кызылчымасан Өлмөзланы Мусаны жашы Мурадинге дамуу, ёмюрю да!

Абдулах БЕГИЙ улу,
КМР-ни Жазыучуларыны союзуну прараветини председатели орунбарсы.

Юбилейни алдынагы интервьё

Бир кысуум жыл мындан алгас Өлмөзланы Мурадинни «Жашыран тала» деген китебни окуй, «Кетемени!» деген назмуун жаратма. Нек дегенде экти К.С. Станиславский айткалды, анда пост «чыгармачылыкны азобаны, кызуучаны да көрпозтөндү. Бу тема уа манга бек жуукудук. Бюгюнд аны бля ушакыбыз поэзияны, чыгармачылыкны, аны ишини оозондонди.

«Башда жаратылган тизгинле жүрөккө жетпейдиле»

- Поэзия – ол недси санга?
- Бу сорууга жууаны агилле, поэтиле келерди да излейди, алай апытка бойлады деп, киши кесип айталмаганчы. Анга жууаны киши да бералчыл болмаз. Поэзия алпай жашыран затды, ол бизге тура болса, аны кичончондук жук да кыалчык тойлопду. Назмуун пост жорют бля жазарды, сезген да алай. Башда жаратылган назмула жорюккө жетпейдиле.

- Ол да сейрагын, сен жаш адам, ана ата болуп, балага бешик жыр айтанча тойлоп эди сабылга назмуула, кыалай жазып башлагансы?
- Кырууда айтылды – чынтасы поэт сабыйлыла кыалады деп. Дунинга, гитчечика, сейригоронд поэт. Сабыйлыла назмула жазаркымы деп эзонде да жок эди. Бир оюк эгеминден тууган Жуакурчаныкы бешигин тебирете, аны гылыту ушакы келиширде:
- Жуакурчаныкы гылулу,
Алифта да гылулу – деп назму этип баштаймы. Ол кюн андан сора эки назму жазган болуп эдим, дейме...
- Сен, поэт, драматургияга уа кыалай келген эдинг?
Мурадин, сен артдаракка пьеса бля жазып алганча, мен анга колгоп кыялорк эдим. Алай кылардын буйругу башка болду. Биринчи пьесамы – «Горькак бийке» – 1974-жылда башкаган эрди поэма халыда. Гошаканы пьесаны а аталадан эки ттение. Пьесаны ёзөгү

Солдан оңига: Бегийлыны Абдулах, Гуртуланы Салих, Өлмөзланы Мурадин.

Гошаканы бля Кыяшайбийини оозондон таурула бля эки жыралдыла. Алай ишини бармады да, кыома, 1984 жылда пьесасы окинчи керө кыайтам. Ол жол да болмаймы. 1997 жылда юнончо керө кыолга аламы. Сеиз юнонге бошайма жазып. Биреу кыуламы шырбырдап турганча, кыаламы кыялдан айыркы жазыма. Арыганымы артда эсзген эдим...
«Ташир бля Зухураны» уа халкы билген таурула бля бир торлоу байдалмыгы жокчу. Аны экинчи аты да бар эди – «Сагым» (кыулады боаран). Алай режиссеру Кузуйианы чы көсөт да барды. Ол кичюнончо оозондони. Юнончо көсөтине материалга жын турам. Ол пьестройктандан бери бола турган чюирөлүкчюни халпарларыкы...
- Бизни бир чийибиз болмай кичюромегендиле, деген «жарты молла» бардыла. Кысыбын ийибиз дө окуна. Халкыбызны терселет, иш кичюнончондо деп эзондө эшондө, жазгылана уа аз тойлопду. Бу пьесала алпайлагы жууабымды. Биз сынанган артыкчылыкны сау дуня бийригер керекчи.
Францияда бир кызуум басма юк бля ишбулук жорютөсө. Ала-

ны юсюринден да айтамыз эди. Мен эттен ашылып – ага кесипи китебим чыгынгандан сора да бир кызуум жууубузу чыгармачылар ары ийгиене. Майга Шимал Кавказны драматургиясыны антологиясы чыгарыкчы. Ары пьесадан юкюле киркидикле. Авторланы сында биктен да бардыла.

Дагында анда торлоу жаш Эрхан Тюрют бля таыншаман. Аны Парижде кесипи китеп басмасы Барды. Ол Кавказда торк тилли халкыла жашыганыранды, аз болса да, халкы бар эди. Эрхан бля кеир жыл, Кавказда кичюнончондо болган халкыны прозаларындан сайлап, юсюринге атталган халпарларыны эңги китеп чыгарырга келишкенби.

Артдаракка малкыар жазыучулары романларындан сайлап, эжисин басмаларга айтады. Поэзияны антологиясы сынанганым уа, аны кыялгысына да керюрюк, дегенди.

Дагыда тиширү поэзияны антологиясы да чыгарыкчы. Ары битеу дунинда аттары белгилеи постосоланы назмулары киркидикле. Берберланы Бурхананы кесиме негер этти, бир кызуум авторну назмуларыны жиберген би. Ол санда кырачыл-малкыар халкы пирика да барды. Китепталаны жарашарды, сурагыла да эркин халпарынганыларды сепели бир кызуум таула тиширүюну суратны да айтуу.

Франциядан кыайтканга, бу улту иши кытылга алып, ан да, муну да тыныгы этерге керюрюмө. Бу халкы жуушуду, Алай ише уа адам кысы болуга керек тойлодук.
- Арт заманда сени дагыда бир башка фахымыг ачылганды - тамсиле жазып башлагансы?
- Малкыар литературда жооругу бля жазылган тамсиле жокчула. Кыралды бля Михаил-Кочуу андала эди, бусат гадан тамсиле жазыма. Жашууда тобей турган чюирөлүкчюни самаркыу эттенден сора да, жашуу турмушубузу айтырга ол береди тамсиле.

САРАККУЛЛАНЫ АСИТ ЖАЗЫП АЛГАНДИ

ТЕНГИНИ СЕЗЮ

Хокь жолдан таймай барады

«Жаш поэт Өлмөзланы Мурадин таулу адабиятын зыгытында бек фазилуу лирикалардан бери болугу баянды. Ол бизни бек иги полтерибизден бирине саналгычыды ишгиле жокчу»,- деп жазган эди Кузуйианы Кыйсын Мурадини оозондон 1972-жылда окуяны. Ол жакылмагачын кичюне билен...

«Мурадин Өлмөз» дегенлейме, «Поэзия Өлмөз» деп, бир башка тизин кеси улту келип, биринчеги кысон болды. Кергиси бол да, алайды. Алай бля малкыар поэзияда бир эсе, ол Өлмөзланы Мурадине жашланы кичючеринден. Башка улту шайрыбыз – акь өзге дингенча бегимектиги болган - Бегийлыны Абдулах, кюн тангыра ушаш бир эоны гартып, анда да жуууде төпөлөни Бегийле, бизни адабиятчы Мурадини оруну ажымыны ачылгангы барды. Көргөтөлганды.

«Мурадинге дери малкыар поэзияга алай басынчуу, таукыл, «кей-жакшакты». Баба жашаган эди. Анга дери алай жаланда Кыясынны кесипи оозондон айтырга болукчу. Андан ары уа тозонлей Чышкыга чыгып кетюсө.

Алай бля малкыар поэзияда бир эсе тартылды. Ол назмуучу хар бири берию текино келечерибиди. Хар телюно кесипи эңги жууубарды. Эңги поэзия хаты Дунинсы.

Бобаланы Ибрагим бля Өлмөзланы Мурадин.

постлери да тынгалы эдиле, Өлмөз уула – керти халкы поэти - бийик суулатуу дауридада толок эсон айталганды.

Кимге да, на эмүлуга уа артыкчысы да, жакь жолдан тапрга жарамды. Ол жолдан чыгышы - йимандан чыгышыу, назмуучу уа - поэзияда да кулду. Мурадин жолдан бир кер да жантамгазыды. тириди-тири, таукендан таукен барган болмаз.

Бытыр Парюжден таншы жазыучулармы телефон бля сөлөшгөн эдиле: «Сизни жарлештик Өлмөзланы Мурадинни «Кыан бля куладрасамы француз тилге кичюкор болмагачында. Сизни халкыга тура алай кыйынлык жетеним биз билмей эдик. Китеп болуп чыктыгы бля кыалай, бу драма сөздө да салынгору да болуп, Бизни адамданы жоорюкчюне бек жеткенди Өлмөзланы Мурадинни чыгармасы...».

Султалуу өз бля бизни халкы чеккен кыйынлыкны оу Европача, китеу дунинга билдирилган биринчи жазыучу. Аны бизге кыалай улту магнанысы болганын айтыр кереклик болмаз.

Мени уа, сордогону бирде жазылган жылында оуккундан, андан кызылган 22 минг кырачыл сабий, аланы да, өшөйишге кыярулары кыалай: «Кырачыл» - деп кыычырган кыалай кысөмө кичюнеденди.

Ол бу назмуу жазган жазылда бизни халкыбызга этилген аартыкчылык-жаксылыктыны, сойкырымы-сордогону сагынырга да кыалай эдиле. Бизни жазыучуларына набоско, халкыбызга жеткен кыйынлыкты айтырга бамай, кыара тынгалуу басып турган заманда айталганды керти эзоню Мурадин. Кыралы постлери, халкы

ӨЛМӨЗЛАНЫ Мурадин

Жалган насып
Толкочнайчык ариууду, бир суйбайды.
Косөгени миллионерди, байды.
-Сени тилей, Борсуку келечиле ийгенди,
Ол кыолайтык, бай, Юлю, молкоо...
Деги кызына Ана Толоку.
Алай кызы анга былай дегенди:
-Борсуку берекетлиги, огурулу, билеме.
Бирю уа бир кыанчи, ол мурадыра,
Алай уа волласа да, гартасы да барды.
Ален Бирюге барды, барды, дегенди!
-Да, кызым, ол барологон кыомаз.
Деги энансы - кыары тойса да, жул көзю тоймаз.
Тонал башпа да, тереннге керет,
Сени да, кызым, насыпсыз этер...
-Баш кыоркыма, туугул чыгыган эсе да,
Алгыны кой, эки этпос да,
Анга дау жокь ол эңди дептүргүзүсү,
Деги кысы, - ол тюркөмдө эздаты.
Бергондле анга улту кылулук да,
Бара-бара, министр да болукучусу!
-Бергондле! ишпү, сатып алгындан,
Окчүл, ишлеп ол кыван кыйналганды?!
-Деп чамалгандан тыясы Толоку,
Харамды, хау, ырчыксымы, молкоо!
Тюшкүчүрүмдү бектешип болуп,
Файруз топкундула жүзөсө, жуунасы.
Бир айты, кызым, депутат болуп,
Ол кыалай бир түргүзү сунасы?!
Ата-ана айтан эсиз оу бурмайл,
Ол Берюге барганды көп да турмай,
Алай жангыланып ол кен билгенди,
Бирю туугандыган кыуларыны эңди?
Турмади да бийик кыла анга,
Жилпү чыгады эрттенге, тангга.

Кирли жөрме
Ынна кытыкь тухан ююде,
Узун агач чюиде,
Кийтик Жөрме көрөп, узду суу келгенди.
Ол бу ююде,
Кыядым, аз-билею сирелгенди,
Алай анга жеталмазан билгенди.
Кыажык-кыамай билос уа чыкчанды!
«Татыл тенгини эй, Жөрме, той
Этеме да, керем калгыне чыккыра,
Сакгытлама бол!» дегенди малкыра,
Тюш, хайда, Келмесен разы болмам,
Сапам бергем, сапамчыны алмам.
Кыонокларыны ашай-не
Кыалгандыла. Ашыкмысар, санага
Кыалкыч - кыруу голпан, кыруу кыанга.
Жуксуулар турган жуулу Жөрме:
«Эй, борчетон, куш-чыл, кыорай!» дегенди.
Чийи чыгылат: «Тохта-тохта, чеги ёрме,
Уллу му ошөсөсө тохта...»
Былай айтып, Кийтик ачулганынанды,
Эки көзю, мындача, ол жанганды.
Ол толча чартлаганды, өзгөргенди,
Бу сейрагын чыккан тешигине көргөнди.
Зуукчү этип: «Жетерсе хатпаан...»
Дегенди, - бир улту, кыама,
Жийиргенчи курага Гурнуу,
Сени ишинг чабуу-кыама, урлау-тырнар!»
«Ачы-ачуу, сейкюр, сөрмө!»
Деп кыакь Жөрме да хылыкч этгенди.
Жеталмазын көрөп, Кийтик: «Кирли Жөрме!»
Дегенди да, кыурукы болугач кеткенди.

Тамсилле
Таныйма мен да, шүфурюм, бу тамсилде,
Гурнуу Кийтичка, бирюну эжде,
Аны да майгысы узун!
Алай кырууда ол хаттан жайды,
«Кирли жөрмедим!» деп халпар жайды,
Алпалмай жараткан кызым.

Саякь Кыоучар
Тенгеник башы ыстауаткан
Кыоучар бир тап Токчүлчүкчү көргенди.
Таян-тар турганды да Кыоучар хатдан,
Сорую анга ыкелгени бергенди:
Гурганды, ачыгып тойгонди,
Ыстауаткан элге токуу ийгенди.
Ариууд жаш Кыоучар, Улту тюркчү мюлюсээр.
Тону да, оокчүмө кирбюсө осондо,
Токчүлчүкчү андала эди кыларю,
Кече да, кюн да ошү эсондо.
Токчүл, кыама кийик, ююде жанагы бала,
Халал ата, татыны Ана,
Ёсдорюле анга балдан аны кылардырмай,
Ала кыалдырмай.
Ююсэ-хойсэ Кыоучар а башына
Илгичин айтып биле Кыоучарды:
«Чурмуучугум болсада кыашына,
Улуу ююю да, базары да барды.
Манга Тебери кесип берсе назмыды ол -
Дегенди да, Токчүлчүкчү алгындан,
Улуу молкөк, ырчысыга бек болганды.
Алга ачыксы эңди хар ашик, эркинди жол.
Алай санкь Кыоучар сакгытканын кыомады,
Татыл токулгандан көзю томюлеу?
Ол кен кыалап, ол кеф болуп келе ююге,
Таргалмай башлаганды кыалаганын чююге.
Жорюгине тийген гыашкы угый, ол окуду да,
Токчүл жийди, кызуосун да кыоына кысып.
Башпа эди ол термизген тамга,
Ол аманга сэвэ өтөр жан жокчуму?!
«Болган а дейле!» - деп, Такчүл
Хуле хатерисин анык
Жолгас кычкып кирчире бек тойгонди.
Аксын кирген Токчүл саякь,
Беткиси да Кыоучарны кыстап ийгенди.

Экхем хораз
Бир кыашкылы Кораз багуш
Кыаза, чучулу турганынын бирде,
Тауна баш чыгып водо,
Буулгандан чыкканы Кыуш.
Заша Хораз өкмөт кыран аягы
-«Кыалай ушегеди ол манга!» -
Дегенди Теке (кыалкып эди Теке) -
Аны да кыантаты - эки,
Бурнуу кыныр, тырныклары билзе,
Куюрйи-жүз бил - эгиле!
Алай!... Алай а Кыуш
Жети кичюнончондо багуш,
Менча, кычкырамдады, кыагы
Кыанат!»
Бу сейрге-тамашага
Шаргат
Бойнакь юлгондону Хоразга,
Былай эшиттиргени арбазга:
«Жети кичюнончондо багуш, Кыуш!
Сени бийменгиптиг а шүфурюм, багуш.

Тамсиле айтан бойлады: Кыуш Болуп чучуумдады багуш.

«Халкы насыпкы кыайдагысын билемиз».

Чеккен кыйынлыкны оу Европача, китеу дунинга билдирилган биринчи жазыучу. Аны бизге кыалай улту магнанысы болганын айтыр кереклик болмаз.

Мени уа, сордогону бирде жазылган жылында оуккундан, андан кызылган 22 минг кырачыл сабий, аланы да, өшөйишге кыярулары кыалай: «Кырачыл» - деп кыычырган кыалай кысөмө кичюнеденди.

Ол бу назмуу жазган жазылда бизни халкыбызга этилген аартыкчылык-жаксылыктыны, сойкырымы-сордогону сагынырга да кыалай эдиле. Бизни жазыучуларына набоско, халкыбызга жеткен кыйынлыкты айтырга бамай, кыара тынгалуу басып турган заманда айталганды керти эзоню Мурадин. Кыралы постлери, халкы

ЛАЙПАКЛАНЫ Билап,
Кырачыл-Черкес Республиканы халкы поэти, Россияны, Норвегияны да жазыучуларыны союзларыны члени.

Тамсилени Берю көчөр манга Бу балкыс - аныча, аманга.

Концерт

«Балкария» фольклор-этнография кырал ансамбль кышшу республикалары тентеуочулери бля концертте кырагына энди ити тереге айланганды. Алгаракарда ала алдай байрамны «Вайнах», «Апан» ансамбле бля бирге бардыргызын эдиле. 19-чн мартада уа Кырачай-Черкес Республикалар келген кыонакыла «Меркурий» тентеу ансамбле «Балкария» бля бирге ачыкклады өз хунары.

Концертти башлаган да кыонакыла эдиле. Биринчи тентеуочулери костюмлары докунтоп эдиле. Алай энчи кере санагыча кыонакыларын да уа ачык да, ким да кыонакылар эди артисттерин ослериндеги кийимлерине.

«Балкария» фольклор-этнография ансамбль тентеуочулери.

Шуёхлуккыну ариулуугу

«Меркурий» ансамбль тентеуочулери.

Эки ансамбль тентеуочулери да, сахнага кезуеу-кезуеу чыгыш, бир бири бля эришгенче кыраме эдиле. Бизникчеле «Асланбийини», «Голлуун», «Вьндарбайны», «Элины», «Хардарны», кыонакыла уа «Минги тауну тийресинде» деген бир бйлек жаш тентеуочулери баямлады. Кыонакыбайла, кыонакыла да туп тентеуочулерге, логотип, сёзсоз, жыйылган-лапты бек ыраза эткендиле. Муускаланы Руслан а алапат жырлары бля кыуандырды. Бу байрам итинги ахырында уа КМР-ни культураминистри орунбасар Кырачаланы Аминат «Меркурий» ансамбле министрствону уткенди сайты грамота берди. Бйлай шуёхлуккыну концерттери мындан арысында да бардырыла турлуугу жанлы болганында да чертди.

МАМАЙЛАНЫ Алий.

ТУРНИР

Энтта бизде айтхылы шахматчыла жыйыллыкыдыла

ФИДЕ-ни гран-прини турнирлерини тёрпюнчо кезуеу Кыабарты-Малкыары ара шахары Нальчикке бйыл 14-чю - 29-чю апрельде бардырылыктыды.

Анга дунча шахматчыла бек айырмаларыны санаына кирген оттоп гротмейстер, ол санда кю россиялы спортчу: кыралыны беш кере чемпиону Пётр Свидлер, Линаресе супертурнирде хорлаган Александр Гришук аны башка чемпион Александр Егений Алексеев да кыатышырыктыды.

Тандан Рустам Касымжанов, 2008 жылда дунинге кубунууну кезуеу эрменги Левон Аронян, блицден дунинге эки чемпион украинлы Василий Иванчук, экстрас-классны гротмейстеры Пётр Лекко (Венгрия), Шахир Мамедьяров (Азербайжан), Этьенн Бакро (Франция), Владимир Аюпов (Армения), Павел Эльянов (Украина) эришириклиде. Онула «Синдика» интуротельде кон сайын бардырылыктыдыла. 20-чю - 28-чю апрель а солуу коние болгукыда. Турнири сауга фонду 162000 евроду.

Анча дунча шахматчыла бек айырмаларыны санаына кирген оттоп гротмейстер, ол санда кю россиялы спортчу: кыралыны беш кере чемпиону Пётр Свидлер, Линаресе супертурнирде хорлаган Александр Гришук аны башка чемпион Александр Егений Алексеев да кыатышырыктыды.

отельде кон сайын бардырылыктыдыла. 20-чю - 28-чю апрель а солуу коние болгукыда. Турнири сауга фонду 162000 евроду.

Анча дунча шахматчыла бек айырмаларыны санаына кирген оттоп гротмейстер, ол санда кю россиялы спортчу: кыралыны беш кере чемпиону Пётр Свидлер, Линаресе супертурнирде хорлаган Александр Гришук аны башка чемпион Александр Егений Алексеев да кыатышырыктыды.

Нальчикте ФИДЕ-ни гран-прини Кыабарты-Малкыары башчылары эм «Global Chess» компания кыуандыды.

Фаризат бир элде кыонакыла жашагын бек болоталаггер-терк-терк келе турууладу. Ушунду да кыонала агылаптай. Тохтамай эше. Алар айта. Чындаймы дейсе, баркю ивдеа жон халыладан, накышала да салгы, жылы келеми дейсе. Бу иште устады бек.

Нальчикте ФИДЕ-ни гран-прини Кыабарты-Малкыары башчылары эм «Global Chess» компания кыуандыды.

Анча дунча шахматчыла бек айырмаларыны санаына кирген оттоп гротмейстер, ол санда кю россиялы спортчу: кыралыны беш кере чемпиону Пётр Свидлер, Линаресе супертурнирде хорлаган Александр Гришук аны башка чемпион Александр Егений Алексеев да кыатышырыктыды.

Нальчикте ФИДЕ-ни гран-прини Кыабарты-Малкыары башчылары эм «Global Chess» компания кыуандыды.

УЧРЕДИТЕЛГЕ:КЫАБАРТЫ-МАЛКЫАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛЯ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Administrative information including contact details for the editorial office, telephone numbers, and addresses for the newspaper's offices and printing plant.

ПРОЕКТ

Сабийге сыра сатса – тутмакыла

Сабийге тюрпе эм ичги сатмакыла улуу тазир салгыра эм торюне олтургуну – ма бйылды кыты жууапылыккы ошонден предложенияны кырайт турады Кырал Думаны Законодательство жаны бля комитети. Заком бек ауура кёрюнгөнчелик, анга кыжыра алышка бир киши да ачык сөөмлеменди.

Этилсене уа, иш кылай болгукыла Сатыу-алыуда ишлеген тюрпечилеге кеп кылай барысына да сюд этерге тюрпечилик. Бйлай бир сейри шартты юсюнда кере, ичгини бу айтырга керектиз. Башда сагынылган жангы башламчылыккы ошонден кеслерини оюмларын, бек биринчиле болуп, алкогиль продукция чыгаруучуланы келечилери айтхандыла эм депутат жанлы болгандыла.

«Единая Россия» фракциясыны члени Роберт Шлегель таукал айтханга кере, акылбалык болмагыланга не торюне ичгини да, ол санда сыраында да, сатхан тюрпечини угловный жууапка тартууну ошонден ононуу кыабил этерге керекти. Депутат «единороссы» ол иземле бля байламлы тюрпечилени эм кыошакыла пакетирири Уголовный эм Уголовно-процессуальный кодекске кийиргиле деген предложение Кырал Думаны советини жыйылууна бергенди.

Пакетте эм ичгини сыйыруу бля бирге ахча тазир сауга кыаты амалларны ослеринден да айтдыла. Сатыу-алыуда ишлеген адам, законна буткулук этип, жалаңда бир ичги шашыны сатса, тутмакыла тюшошу бля чекленип кылай, анга 40 мин сом тазир төлөтүлдире эм 6 айдан аз болмагыла заманы ичгини тюрпечини ишледе да ишлетерге деген предложение да барды.

«Юл вопрос бля байламлы иземле кыалайларайла? Акылбалык болмагыланга ахча сатгыра не пиовну сатхан тюрпечини барысына да эркинликтерини сыйырырга керекти. Бир да кыурада да, жарым жылды иш аны бля бош алып кыаллык тюрпечиде. Тазирге тюрпечини тюрпечини «бир кыуам кыуулукчелени» Жангы тюрпечиле кыабил

«Юл вопрос бля байламлы иземле кыалайларайла? Акылбалык болмагыланга ахча сатгыра не пиовну сатхан тюрпечини барысына да эркинликтерини сыйырырга керекти. Бир да кыурада да, жарым жылды иш аны бля бош алып кыаллык тюрпечиде. Тазирге тюрпечини тюрпечини «бир кыуам кыуулукчелени» Жангы тюрпечиле кыабил

Мини-футбол

Москвага атланырга хазырланадыла

Жыл санларына кере, терти кыуамыла юлешип, Юр федеральны округу бителуо билим берген шкколаны окуучуларыны ара кыошакыла болмагыла футболдан битероссей эришмуле бардырылгандыла. Кыабарты-Малкыарда алагы спортну ол тюрпечилени республикалы бйылгы чемпион эткендиле. 31-чю номери шкколаны командалары кыатышкандыла.

АМАНДЫК ЧЫЛЫК

Милиция кыутхарганды

Бир бирине жууук жетген эки предприниматель (Чеген шахарда жашагыла) кыутхаргыны ичинде 38-жылы, бйылгы амандык жерге бастырырга кюрешкендиле. Насыпша, милиция алагыга терк жеткенди. Зорлук

«Башда айтылган командаларыбыз шёндю кыуат жарау этедиле. Нек дегенде ала мини-футболдан Россияны бек айырмала командалары бля 31-31-чи марта Москвада бардырылыккы финал эришмуле уа ичгини билгенлерини кыртоткендиле. Ахыр бек чемпион болгон КыР-ни чемпион деген ахча тийиш болган 31-чю номерли орта шкколну 1992 эм 1996 жылдада турган жашчыкыладан кыуамыла

«Башда айтылган командаларыбыз шёндю кыуат жарау этедиле. Нек дегенде ала мини-футболдан Россияны бек айырмала командалары бля 31-31-чи марта Москвада бардырылыккы финал эришмуле уа ичгини билгенлерини кыртоткендиле. Ахыр бек чемпион болгон КыР-ни чемпион деген ахча тийиш болган 31-чю номерли орта шкколну 1992 эм 1996 жылдада турган жашчыкыладан кыуамыла

Administrative information including contact details for the editorial office, telephone numbers, and addresses for the newspaper's offices and printing plant.

Large advertisement for 'Сабийге' (Children's) magazine, featuring a grid of small images and text describing the publication's content and subscription information.